

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ ПО ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „МОРСКА АДМИНИСТРАЦИЯ”

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ НА ПРИЛАГАНАТА СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

Годишният финансов отчет на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ (ИАМА) за 2024 г. е изготвен в съответствие с указания на МФ, Дирекция “Държавно съкровище” ДДС № 20/2004 г., ДДС № 14 от 2013 г., ДДС 8 от 2014 г., ДДС № 01 и 05 от 2015 г., както и ДДС № 01 и 05 от 2016 г. и указанията на Министерство на транспорта и съобщенията (МТС) дадени с писмо № 10-03-205/29.12.2025 г., относно годишното счетоводно приключване и годишните отчети за касовото изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация за 2025 г.

Текущото счетоводно отчитане в агенцията се организира по реда на Закона за счетоводството (ЗСч), Националните счетоводни стандарти (НСС), Закона за публичните финанси, Сметкоплана на бюджетните организации, утвърдени Счетоводна политика и вътрешни правила, касаещи отчетността на бюджетните организации. ИАМА прилага Счетоводна политика, утвърдена със заповед на изпълнителния директор № 3-356/22.05.2025 г.

Приходите и разходите на агенцията се формират на касова основа по параграфи и обхваща отчитането на касовите потоци и наличности чрез прилагането на Единната бюджетна класификация и се отчитат в съответствие със сметкоплана на бюджетните организации по сметки от раздел 6 и 7. Счетоводната отчетност се осъществява хронологичен ред на синтетично и аналитично ниво. Разходите се отчитат по икономически елементи и по области на политики и бюджетни програми от програмния формат на бюджета на МТС. Начисляването на приходите и разходите се извършва в момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти.

Възстановените приходи и разходи, включително и от предходни години, се отчитат в намаление на съответния параграф, по който първоначално са били отчетени.

Сметките от група 12 Изменения на нетните активи за периода се използват при годишното приключване на сметките за приходите и разходите.

Дълготрайните материални активи (ДМА) се признават за такива когато попадат в обхвата на дефиницията по т. 2 НСС 16 и са с единична стойност от 1 000,00 /хиляда/ лв. без данък добавена стойност (ДДС), съгласно утвърдената счетоводна политика с изключение на компютърните конфигурации и други подобни взаимосвързани активи, които се признават за ДМА, когато цялата конфигурация надвишава 500,00 лв. без ДДС. За нематериални дълготрайни активи (НМДА) важат утвърдените прагове на същественост, с изключение на програмните продукти и

лицензите за програмни продукти се признават балансово като НДМА, независимо от стойността, по която са придобити.

През 2025 г. в агенцията е начислена амортизация на амортизуемите дълготрайни активи, като е спазен редът за преминаването и отчитането на амортизации определен от министъра на финансите с писмо ДДС № 05/2016 г.

Начисляването на амортизации от бюджетните организации се основава като цяло на общо приложимата национална и международна практика в отчетна сфера, използват се (с известна модификация) принципи, основни положения, методи и дефиниции, заложили в националния счетоводен стандарт СС4 *Отчитане на амортизациите*.

Активите са класифицирани по групи, като за всяка група е определен срок на годност и остатъчна стойност на амортизуемите дълготрайни активи. Възприет е подхода за прилагане на единен метод за амортизация по класове и групи от сходни амортизируеми активи.

За всяка класификационна група е определен полезният срок на годност при отчитане на:

- степента на натовареност и условията при ползването на активите, гаранционните срокове, както и опита на експертите по оценка на подобни активи;
- поддръжката на физическото състояние на актива;
- прогноза за моралното остаряване на оценяваните активи и необходимостта от тяхната модернизация и реконструкция или замяна;
- прогноза за поява на ограничения в ползването на актива във връзка с промяна на организацията на работа, въвеждане на нови технологии и др.

Остатъчната стойност на амортизируемите дълготрайни активи е определена, като процент от отчетната стойност за всяка една класификационна група, който отразява стойността, която може да се получи при продажба на актива след изтичане на срока му на годност, намалена с очакваните разходи по извеждането му от употреба.

ИАМА прилага линейния метод при начисляване на амортизации на активите.

Амортизируемите активи, придобивани чрез средства от Европейския съюз отчетна група „Сметки за средства от Европейския съюз“ (СЕС), се считат за придобити/въведени в употреба в месеца на прехвърляне от отчетна група „СЕС“ и трайно им завеждане във отчетни групи „БЮДЖЕТ“ или „Други сметки и дейности“ (ДСД).

Прехвърлянето в системата на първостепенния разпоредител от отчетна група „СЕС“ в отчетни групи „БЮДЖЕТ“ и „ДСД“ на придобивани активи чрез отчетна група „СЕС“ се извършва ежемесечно, (чрез сметки 7601 и 7603) след като е приключил процесът на придобиване на въпросните активи, за всички придобити през съответния месец активи чрез отчетна група „СЕС“.

В годишния отчет агенцията не е начислена амортизация на активите, които не подлежат на амортизиране: земи, активи в процес на придобиване и трайно неупотребявани активи на стойност 3 166 757,33 лева.

От месец октомври 2024 г. не е начислявана амортизация на сграда рейдови пост ПИ 10135.1510.15, Пристанище Варна - Изток, гр. Варна, поради извършване на строително-ремонтни дейности.

През 2025 г. в изпълнение на заповед № 3 – 894/03.12.2025 г. беше извършена инвентаризация на разчетите, материалните запаси, парични средства и преглед за

обезценка на нефинансовите дълготрайни активи на ИАМА. В ГФО на агенцията не са отразени предложенията за брак от извършената инвентаризация.

Материалните запаси се записват при тяхното придобиване по доставна цена, а се изписват при тяхното потребление по метода на средно-претеглената цена.

През отчетния период са съставени актове за брак негодни за употреба материални запаси. Бракувани са предложените през 2024 г. негодни за употреба материални запаси 1 844,99 лв.

Спазвайки принципа за текущо начисляване в края на отчетния период са начислени разходите, отнасящи се за отчетната година, независимо че първичния счетоводен документ за операцията е издаден през следващ отчетен период, както и разходи за командировки по издадени заповеди за командировка в страната, които са с времетраене на командировката в отчетната година, като корективи по сметките от подгрупа 497 „Корективи за задължения“ по СБО.

В ГФО на агенцията са начислени разходите за провизии, както следва: за персонал – начислената сума включва два компонента: очаквани разходи за отпуските и припадащите се върху тях вноски за ДОО, допълнително задължително осигуряване и здравно осигуряване за сметка на работодателя; за просрочени публични държавни вземания – просрочени вземания по издадени актове за установяване на публично вземане и наложени глоби и имуществени санкции по влезли в сила наказателни постановления. За отчетния период са отчетени и сторнирани провизии за публични държавни вземания.

Съгласно раздел V от ДДС 14/30.12.2013 г. към 31.12.2024 г. са отразени като коректив и неусвоени помощи и дарения за 2025 г. Това са неусвоените помощи и дарения отчетени текущо през годината, като приход по сметките от подгрупа 74 „Помощи и дарения от страната и чужбина“.

В отчета на агенцията към 31.12.2025 г. са включени следните отчетни групи: „Бюджет“, „СЕС“, „ДСД“.

В обхвата на отчетна група „Бюджет“ се включват активите, пасивите, приходите и разходите произтичащи от бюджетната дейност (в т. число и стопанската дейност).

В обхвата на отчетна група „СЕС“ се включват аналогично същите елементи като „Бюджет“, но финансирани по силата на оперативни програми, международни проекти програми, други средства от Европейския съюз, съответно отчитащи се в посочената група.

В обхвата на отчетна група „ДСД“ се отчитат операциите по сметки за чужди средства в лева, представляващи гаранции за участие, гаранции за добро изпълнение по сключени договори и депозити.

ОТЧЕТНА ГРУПА „БЮДЖЕТ“

I Актив на баланса

Сумата на актива на баланса в раздел **А. Нефинансови активи** е в размер на 19 807 101,88 лв., която се разпределя както следва:

В група I Дълготрайни материални активи с балансова 15 482 258,04 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на увеличение.

Нетно увеличение в размер на 1 944 927,26 лв. компенсирано от:

Сгради – 5 244 345,53 лв., нетното намаление в размер 50 263,92 лв. в резултат на начислена амортизация за 2025 г..

Компютри, транспортни средства, оборудване 7 062 094,56 лв., нетното намаление в размер на 607 056,34 лв. е компенсирано от:

Компютри и хардуерно оборудване – 490 031,42 лв., в това число 157 572,90 лв. напълно амортизирани активи. Нетно намаление в размер на 195 415,48 лв. компенсирано от:

Увеличение в размер 27 600,00 лв. закупено компютърно оборудване през отчетния период.

Намаление в размер на 223 015,48 лв. в резултат на начислена амортизация.;

Други машини, съоръжения и оборудване – 516 585,62 лв., в това число 38 589,29 лв. напълно амортизирани активи. В сравнение с предходния отчетен период има нетно намаление 40 303,26 лв. компенсирано от:

Увеличение на стойност 2 148,00 лв. оборудване за плавателните средства;

Намаление в размер на 42 451,26 лв. в резултат на начислена амортизация;

Транспортни средства – 6 055 477,52 лв., в това число 40 496,34 лв. напълно амортизирани леки автомобили. В сравнение с предходния отчетен период намаление в размер на 317 764,26 лв. компенсирано от:

Намаление в размер на 371 337,60 лв. в резултат на начислена амортизация.

Стопански инвентар и други ДМА 9 275,34 лв., в т. ч. напълно амортизирани активи В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намаление в размер на 772,73 лв. в резултат на начислена амортизация.

ДМА в процес на придобиване в размер на 2 770 771,25 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на увеличение в размер на 2 603 020,25 лв. През годината продължава изпълнението на договор с предмет „Изпълнение на инженеринг-проектиране и строително-ремонтни дейности на рейдова кула и административна сграда в ПИ 10135.1510.15 Пристанище Варна-изток, гр. Варна, с цел разполагане на комуникационно-информационен център“ и по договор. „Инвеститорски контрол и допълнителни консултантски услуги при осъществяване на СМР на рейдова кула и административна сграда в ПИ 10135.1510.15, пристанище Варна-Изток, гр. Варна“. През 2025 г. започна изпълнението по договор за изпълнение на текущ ремонт на сграда на Изпълнителна агенция „Морска администрация“, находяща се в гр. Русе, ул. „Славянска“ № 4“.

Земи, гори и трайни насаждения 395 771,36 лв. и не е отчетена промяна спрямо 2024 г.

В група II Нематериални дълготрайни активи с балансова стойност 4 942 558,66 лв., в това число и напълно амортизирани активи. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намаление. Нетно намаление в размер на 990 271,12 лв. компенсирано от:

Увеличение на стойност 59 868,00 лв. приета работа по договор за доставка на уеб базирана информационна изпитна система за нуждите на агенцията.

Намаление в размер на 1 050 139,12 лв. в резултат на начислена амортизация.

В група III Краткотрайни материални активи с балансова стойност 476 990,20 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на увеличение 140 048,88 лв. и се дължи на компенсирано увеличение и намаление на закупено и изписано гориво и доставени и изписани на разход ценни книжа.

Сумата на актива на баланса **в раздел Б. Финансови активи** е в размер на 1 777 745,46 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намаление 3 524 773,39 лв.

В група III Други вземания в размер на 1 682 086,05 лв., нетно намаление в размер на 1 298 728,17 лв.

Публични вземания – увеличение 8 374,00 лв. компенсирано намаление и увеличение по издадени актове за установяване на публични държавни вземания.

Предоставени аванси – намаление в размер 211 608,61 лв. компенсирано намаление и увеличение по предоставени аванси.

Други вземания – намаление 1 095 489,20 компенсирано намаление и увеличение.

В група IV Парични средства отразена е наличността по валутна сметка, представляваща получени суми по проекти.

II Пасив на баланса

Сумата на пасива на баланса в раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** е в размер на 22 679 552,36 лв.

На ред разполагам капитал е в отразена сумата в размер на 18 720 787,26 лв. и не е отчетена промяна спрямо 2024 г. Отражено е изменението на нетните активи от отчетния период в размер на (-1 056 399,59) лв. в резултат на отчетените приходи и разходи от бюджетната дейност. Отчетени приходи, трансфери и курсови разлики за периода 10 662 138,85 лв. и разходи (-11 718 538,44) лв.

Сумата на пасива на баланса **в раздел Б. Пасиви и отсрочени постъпления** е в размер на 674 369,04 лв.

В група II Краткосрочни задължения в размер на 412 644,04 лв.

Задължения към доставчици в размер 21 958,59 лв. представляваща задължения текущ характер за енергия, вода, услуги и материали в това число и начислени корективи в размер на 1 692,38 лв..

Получени аванси в размер на 7 208,09 лв. авансово внесени суми за извършвани административни услуги от ИАМА.

Задължения за данъци, мита и такси в размер на 37,65 лв. представляваща начислени и неизплатени през бюджетната 2025 г., данък върху добавената стойност и данък върху приходите от стопанска дейност, подлежащ на внасяне през 2026 г..

Други краткосрочни задължения в размер на 250 236,57 лв. представляваща в голямата си част получени неизразходвани средства по проекти – аванси и верифицирани разходи, постъпили по транзитната сметка на агенцията чужди средства, подлежащи на възстановяване и коректив.

В *група III Провизии и отсрочени постъпления* в размер на 261 725,00 лв. представлява сумата на компенсируемите отпуски към 31.12.2025 г. заедно с начислените осигурителните вноски към тях за сметка на работодателя.

ОТЧЕТНА ГРУПА „СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ“

В тази отчетна група са отчетени средствата по международни програми и проекти, финансирани от фондовете и институциите на Европейския съюз. Отчетени са и средствата по проекти финансирани по Програма „Транспортна свързаност“ (ПТС) 2021 – 2027 г., Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Румъния - България 2021-2027г., Програма за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027, Програма „Хоризонт Европа 2021-2027“ на Европейския съюз и програма на Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури на Европейския съюз.

I Актив на баланса

Сумата на актива на баланса в **раздел А. Нефинансови активи** е в размер на 52 215,50 лв. по Проект „Румънско-българско сътрудничество за зелена система за р. Дунав“ (Romanian-Bulgarian Cooperation for Green Fit Danube System) – GREEN FIT FOR DANUBE.

Сумата на актива на баланса в **раздел Б. Финансови активи** е в размер на 460 446,82 лв.

В група *III Други вземания* в размер на 460 446,82 лв.

Предоставени аванси в размер на 43 728,00 лв. нетно увеличение в размер 9 457,14 лв. компенсирано намаление и увеличение по предоставени аванси.

Други вземания в размер на 416 718,82 лв.

Получени неизразходвани средства по проекти - аванси и верифицирани разходи и коректив за неусвоени помощи и дарения.

II Пасив на баланса

Сумата на пасива на баланса в **раздел А. Капитал в бюджетните предприятия** е в размер на 512 662,32 лв.

На ред разполагаем капитал е в отразена сумата в размер на (-300,14) лв. и не е отчетена промяна спрямо 2024 г. Отражено е изменението на нетните активи от отчетния период в размер на (-1 794 333,95) лв. в резултат на отчетените приходи и разходи от бюджетната дейност. Отчетени приходи, трансфери и курсови разлики за периода 7 052,38 лв. и разходи (- 1 801 386,33) лв.

Сумата на пасива на баланса в **раздел Б. Пасиви и отсрочени постъпления** е в размер на 262 008,07лв.

В група II Краткосрочни задължения в размер на 13 989,53 лв.

Други краткосрочни задължения представляват начислени корективи в размер на 13 989,53 лв..

В група III Провизии и отсрочени постъпления в размер на 248 018,54 лв., представляваща неусвоени средства от аванси и верифицирани разходи по проекти.

ОТЧЕТНА ГРУПА „ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ“

I Актив на баланса

Сумата на актива на баланса в **раздел Б. Финансови активи** е в размер на 446 068,30 лв. отразява салдото по сметки за чужди средства в лева към 31.12.2025 г., постъпили суми по гаранции във връзка с изпълнението на договори и депозити.

II Пасив на баланса

Сумата на пасива на баланса в **раздел Б. Пасиви и отсрочени постъпления** е в размер на 446 068,30 лв., *Други краткосрочни задължения*, временни депозити и гаранции по договори.

Елена Николова

Директор на дирекция „АПФСО“

ИА “Морска администрация”